

Të ye kɔɔc Lon Rou Aguiɛɛr kuɔny Diäär Bõ Ceŋceŋ Kõk Yiic (Diäär CALD)

Aguir ë Baai ye kë yïndä?

Aguir ë Baai bi Tɔŋ Baai nek Diäär ku Miŋh Tekic Run 2010-2022, ku a ye cɔl Aguir ë Baai aya, ee lon bë looi kaam bäríc ku ee lon cí akumaa ë Ƴothralia gam ebën. Aguir ë Baai's vision is that:

RËËR BÏ DIÄÄR KU MÏTH RËËR BAAI ƳOTHRALIA KA CÏN RAAN NËK KEEK WUT KU MËC KEN THOOK.

A ñic lonadä ka diäär juëëc tøk yiic aa leŋ dhöl juëëc ye ke nõk bëëy yiic. Diäär kõk aa tēm nääk den ku diäär kõk aa bõ cõk ceŋceŋ kõk yiic (CALD). Diäär cë bën Ƴothralia ke ye abaköök, apakaat ku diäär cë bën bïk bën kuen aa lëu bïk laŋ kä juëëc jör keek. Kä jör keek aa lëu bïk yiic laŋ ñöñ wëu, liu raan kony keek tē nek keek baai ku rëer ye kek rëer ke cë nhïim la dic rin kuc kek dhël bi kat nääk yic. Kën a lëu ye yic juak tē kuc tik thoŋ Nyiŋlith, cieŋ ku löñ.

Lon Rou Aguiɛɛr ye kë yïndä?

Lon Rou Aguiɛɛr ee lon rou loilooi ka ñuan yiic ke ye looi ë Aguir ë Baai. Yeen a bë luui ruöñ 2013 yet 2016 ku kä loi thin aa dõt 26 ku keek aa kä cí akumaa ë Ƴothralia ebën gam lon ye kek loilooi la cõk bi pial ë guöp diäär cõk piny.

Wäär looi Lon Tueŋ Aguiɛɛr, kä path juëëc bi kɔc luui aa cë gɔɔc rin nääk diäär teem, ku na looi rot ka loc tiŋ ku piöc kɔc röt alɔŋ nääk diäär. Bë ya kädäŋ yen ñuot dït tē wïc luoy.

A wïcku buk dhöl bi nääk diäär CALD teem deet ku detku dhöl bi yok diäär CALD ye nõk bëëy yiic kony. Lon Rou Aguiɛɛr ee lon loi tēn diäär cë kaŋ nõk bëëy yiic, gut diäär bõ cõk ceŋceŋ kõk yiic, ku tiŋku dhöl bi yok konykoony tõu cõk.

A wïcku buk nääk ye diäär CALD nõk deet ku piöccku röt buk dhöl ye diäär nõk wuöt CALD yiic deet.

Na kuɔnykä yook ka kën we kony wuön du a detku rin buk yi kony ba diäär ku nyir ñic keek kony tē ye ke nõk bëëy yiic. Tëktëk bi nääk diäär ku miŋh tek yic ee lon wut – ee këwïc riel da yook yodhie.

Yeñö bë looi Lon Rou Aguiɛɛr yic bi diäär CALD kony?

Run ka diëñ bë bën yiic, diäär CALD ku miëth ken aa buk kony dhöl kä:

- **Wëu ë White Ribbon aa buk juak rin bë kɔɔc juääc röt mat luoy** wuöt CALD ku wuöt Aborijiin yiic.
- **Gëtgët bi yok wël gõt buk diäär ye bëëy biŋhaa lëk ku konyku keek** ku lëk kën a bë yic laŋ lëk alɔŋ loilooi path yeku looi ku nãmbaa ë Ƴothralia ye yuöp tē leŋ yen kë wër wei.
- **Wiëëc bi yok wël kõk ya wïc tēn röö** tõu Ƴothralia wälä wälä raan cë nya määc kõu ku a wïc biŋha bi yen nya bëyë.
- **Juëkjuëk bi yok aguir** cɔl OUR WATCH juak wëu rin bë luon den riel bïk diäär ku wuöt CALD kony ku loikä lon thoŋ rot gëlgël tɔŋ tēn kɔɔc CALD.
- **Lon daan bi yok la tueŋ ka yo lui kek aguir cɔl The Line** rin buk loilooi thoŋ röt riënythii CALD ku wuöt ken looi.
- **Juëkjuëk bi yok Aguir Loi Jäc Alɔŋ Pial Guöp ë Diäär Baai Ƴothralia (ANROWS)** juak wëu rin bïk kën nääk diäär CALD ku miëth ken egël deet.
- **Ruëëth bi yok käreëc ye looi ceŋceŋ kõk yiic ruëëth rin rëc kek tēn diäär ku miŋh**, kä cit ñuot diäär, thiëŋ thëny nya ku thiëŋ ye nya la loony paan de ku yëëc kɔc.
- **Guiër bi yok dhöl jam guiër rin bë laŋ tē ye yok jam ke diäär ku wuöt CALD** ku rin buk ke nyuöth kä tõu wën lëu bë ke kony rin bïk röt mat määc yic.

Yeṅö cuk looi buk diäär CALD kony?

Yook yodhie, ye run ka diëṅ cë wan yiic, yok aa cë:

- **Yok aa cë lon wut muɔc yic wëü** rin buk wuöt CALD kony bik kä juääc looi bi kek tɔṅ baai gël, cëmën akuut gël tɔṅ baai ku piöc, jam ë kɔc wut ku piöc alɔṅ njec cieṅ.e
- **Yok aa cë wël gýt bi guir cɔl The Line luui bik kɔc wut lëk**, kën ee lon kony riénythii bik röt piöc bë na ker raan baai ka kot tik nhom bë njic lɔn thöṅ moc nhom ke tik.
- **Yok aa cë wëü yök bi kɔc ya wëët telepun thok** rin bë tik ya yök kuɔny tē leṅ yen raan nāk yeen baai, wälä diir yen ciët leṅ raan bë ye nök wälä raan bë ye thäny tōc kēc tak (ruööm). Yup telepun kën **1800 RESPECT (1800 737 732)** ee majan, ku a lëu yup thää 24, nïn ka 7 yiic wik yic ku wël aa ce nyaai piny.
- **Yok aa cë akuɔnyakïim ku kɔc lui tēn pial guöp piöc** rin bë na dekkä tik wei ciët ye nök baai ke mieth ka ke lɔc wët lueel tēn kɔc akuma.

Yin wic kuɔny?

Na leṅ raan yī nök baai wälä na leṅ raan njic ka ye nök baai wälä ye wälä tōc kēc tak, ka yī wic kuɔny, yuöp kɔc kä:

- Yup **000** tē leṅ kē wër wei alaṅ du, wälä tē leṅ yen kē wër raan dëd wei.
- 1800 RESPECT – **1800 737 732**
- Mëc Thook Yothralia – **1300 364 277**
- Telepunröör – **1300 789 978**

Wic ba wël kök njic?

Aguir ë Baai ku Lon Rou Aguiëer aa tōu lökayukar kën www.dss.gov.au/nationalplan

